

Lönerna upp med ackord

Sidorna 4–5

Ledare:

"55 miste livet"

Nyheter:

Sid 2 Miljöslarv vanligt

Information:

Sid 3 Glöm inte mötet! **Sid 16**

Arbetsolyckor skymms av dödsskjutningar

Hej kamrater!

Det är ett nytt år och nya utmaningar väntar. Först och främst så vill tacka en av våra läsare som skickade in ett brev till oss angående en krönika vi hade i förra numret. Mycket bra och välbeskrivet om hur tankarna och snacket går ute i våra byggbodas och på våra arbetsplatser. (Jag skulle gärna vilja träffa dig som skrev för att ännu bättre kunna ta del av dina åsikter och synpunkter. Hör av dig!)

Så har vi då till slut fått en regering med Stefan Löfven som statsminister. Det är väldigt mycket i Januariöverenskommelsen som inte stämmer överens med vad vi inom Byggnads tycker. Nu är det verkligen dags att vi inom rörelsen gör det vi kan för att både synas och höras. Det gäller att vi nu tillsammans verkligen visar att när vi går ihop mot samma mål så är vi otroligt starka. Inga politiker, oavsett parti, ska lägga sig i vare sig arbetsrätten eller lönebildningen, den har arbetsmarknadens parter skött ända sedan Saltsjöbads avtalet skrevs och så ska det förbli.

Det är oerhört allvarligt när politiker börjar göra intrång på sånt som parterna kan bättre, de borde koncentrera sig på viktigare uppgifter som till exempel vår arbetsmiljö.

Under 2018 miste 55 personer livet i arbetsplatsolyckor och det är 55 för många. Det borde satsas enormt mycket mer resurser på vår arbetsmiljö än vad som görs i dag. Ska det vara så svårt att ge Arbetsmiljöverket de resurser och verktyg de behöver för att trygga vår arbetsmiljö?

”Ska det vara så svårt att ge Arbetsmiljöverket de resurser och verktyg de behöver för att trygga vår arbetsmiljö?”

Det uppmärksammas väldigt mycket i media om dödsskjutningar och att polisen saknar resurser. När det sker en arbetsplatsolycka blir det knappt en notis om den, än mindre att det blir någon som ställs till svars och döms. En arbetstagares liv är ingen handelsvara, vi har alla rätt att känna trygghet på vår arbetsplats.

Det borde ställas högre krav på huvudentreprenören så att våra arbetsplatser blir säkrare och tryggare. Det ska inte kunna gå att gömma sig genom att man har sålt ut arbetet till en underentreprenör, ansvaret borde alltid ligga på huvudentreprenören.

Kenneth Svärd
ordförande Byggnads Örebro-Värmland

Vi har blivit ännu fler!

Byggnads medlemsiffror pekar uppåt. Under 2018 växte organisationen med ytterligare 583 medlemmar. Det är tredje året i rad som Byggnads ökar i medlemsantal och går tydligt mot trenden för många andra fack.

Totalt har Byggnads nu 102 730 medlemmar och är det fjärde största LO-förbundet.

– Ju fler medlemmar vi blir desto bättre är Byggnads. När vi nu går in i förhandlingar med vår motpart gör vi det med ytterligare byggnadsarbetsares styrka i ryggen. Det gör att vi kan driva våra krav och intressen med ännu större kraft, säger Johan Lindholm, förbundsordförande Byggnads.

Byggnadsbranschen har förändrats dramatiskt de senaste decennierna och under många år minskade antalet medlemmar i Byggnads. Tillfälliga anställningar har blivit allt vanligare i takt med att antalet underleverantörer ökat. Detsamma gäller personer som tvingats lämna sin anställning och sedan ta samma jobb som ofrivilliga egenföretagare. Nu går förbundet i stället mot den negativa trenden som råder bland många fackförbund och ökar för tredje året i rad. Byggnads är nu det fjärde största LO-förbundet.

– Med tre raka år av ökning kan vi definitivt konstatera att det är ett trendbrott. Det är resultatet av hårt arbete på flera fronter.

byggnads.se

Medlemstidning för Byggnads
Region Örebro-Värmland

Ansvarig utgivare:

Kenneth Svärd

Redaktionskommitté:

Kenneth Svärd och Thomas Andersson.

Produktion: Magnus Östin, Västerås (text), Krügers, Västerås (foto och projektledning), EC Media AB, Örebro

(formgivning och redigering).

Tryck: Ätta.45 Tryckeri, Västerås

Adress till hemsidan:

orebro-varmland@byggnads.se

Telefon: 010-601 10 11 (vxl)

Postgiro: 204729-8

Vad tycker du ...

... att vi ska skriva om i tidningen? Kom med tips och idéer till tidningens projektledare Peter Krüger: peter.kruger@telia.com

Nästan hälften av byggena har brister i arbetsmiljön

I höstas genomförde Byggnads sin arbetsmiljövecka. Under vecka 43 sattes extra fokus på kvartsexponering och damm. Inom byggbranschen är det vanligare med dammrelaterade sjukdomar än många tror. Speciellt utsatt är den som bearbetar, river, bilar i betongprodukter eller betong där det uppstår rök.

Under arbetsmiljöveckan genomförde Byggnads 1 800 skyddsronder runt om i landet. I 803 av dessa uppträcktes brister. Det innebär att 45 procent av alla undersökta arbetsplatser har brister i arbetsmiljöarbetet när det gäller kvarts och damm.

Inom Byggnads Örebro-Värmland var de regionala skyddsombuden ute på små och medelstora byggarbetsplatser som inte har egna valda skyddsombud. Totalt

gjordes 137 skyddsronder i regionen.

Niklas Nordlund är ombudsman och regionalt skyddsombud i Byggnads Örebro-Värmland. Han berättar om arbetsmiljöveckan.

– Vi kontrollerade om företagen följer de förebyggande arbete och skyddsåtgärder för de som utsätts för damm och kvarts i sitt arbete. Det ska bland annat finnas skyddsutrustning i form av ansiktsmasker samt dammsugare och dammfällor, som är en form av fläkt med dammfilter.

Vad upptäckte ni vid skyddsronderna?

– Det är ungefär samma resultat som i övriga landet. Cirka 45 procent av arbetsplatserna har brister.

Vad gör ni åt det?

– Vi har ställt krav på aktuella arbetsgivare att åtgärda felen inom en viss tid.

– Vi kommer också att kontrollera att det blir gjort.

Niklas Nordlund hoppas att medlemmar som vet att det finns arbetsmiljöbrister på sin arbetsplats kontaktar Byggnads.

– Vi är till för våra medlemmar, så hör av er.

Lilian Haraldsson

Vi har ställt krav på aktuella arbetsgivare att åtgärda felen inom en viss tid.

Prestationslöner, hela 2018			
Örebro län		Värmlands län	
TBM	212,14	TBM	210,71
VVS	–	VVS	–
Platt	244,11	Platt	252,58
Golv	239,84	Golv	245,22
Industrirör	–	Industrirör	194,59
Ställning	205,63	Ställning	–
Plåt	–	Plåt	–
Undertak	339,39	Undertak	231,64

BYGGNADS
Byggnads Nu!
010-601 10 00
bygggnadsnu@bygggnads.se
 Arbetsmiljö, kollektivavtal, lön eller andra fackliga frågor? Kontakta oss!
 Alla vardagar 07.00–17.00

”Tjänar man mer är det roligare att jobba”

När undertaksmontörerna Michael Vidman och Mattias Henningsson fick möjlighet att mäta sina jobb blev det ett lyft – både för arbetsglädjen och plånboken.

– Tjänar man mer är det roligare att jobba, sammanfattar Michael Vidman saken.

Att det skulle bli så lyckat var inget de vågade ta för givet.

– Vi var lite nervösa innan, och trodde kanske inte att det skulle vara någon idé att mäta. Men oftast går det bra, det är viktigt att få ut det budskapet till andra, så att fler vågar prova på, säger Mattias Henningsson.

De arbetar för Karlstadsföretaget Byggakustik, men vi träffas i västmanländska Västerås där de är för att slutföra ett jobb i ett av alla bostadshus som växer fram nära Mälarens strand.

Det som återstår att göra ska hinnas med på en dag har de tänkt. Men när de kommer in på bygget börjar de tvivla på att tidsplanen håller. Det är bara några dagar till slutbesiktning och byggarbetsplatsens alla olika yrkeskategorier verkar ha en del kvar att göra.

Det är trångt och alldeles för många personer för att arbetet ska löpa smidigt. Med andra

ord: rena motsatsen till hur den som har prestationslön vill ha det.

Planering av arbetet är en nyckel till att jobba på ackord framgångsrikt. Framförhållning och samarbete med kollegor och andra yrkeskategorier gör att jobbet flyter på, vilket är till gagn för arbetarna som för byggaren, som kan hålla sin tidsplan. En win-win-situation. Så brukar det främsta argumentet för ackord och andra former av prestationslön lyda.

Michael Vidman och Mattias Henningsson instämmer i det. De ser stora fördelar med att jobba på ackord.

– Det är första gången man får ett kvitto på att det vi gör har ett värde i kronor, säger Michael Vidman.

Alla på deras firma har inte fått prova på att arbeta mot prestationslön, säger de.

Det var Michael och en annan kollega som var först ut på firman.

Det skedde i november 2017, på Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps storbygge på 7 000 kvadratmeter i Karlstad, där de tillsammans med sin arbetsgivare kom överens om att de skulle prova att arbeta på ackord och mäta sin arbetsinsats.

Det ångrar de inte.

Nackdelar då, finns det inga?

Kritiker av prestationslöner talar om risk för stress, slarv och byggfusk.

Sådant känner Michael Vidman och Mattias Henningsson inte igen sig i.

– Vi har inte ökat tempot, däremot tänker man lite extra och planerar och förbereder sig bättre, säger Michael Vidman.

De arbetar effektivare och tar större ansvar, tycker de.

Allra bäst fungerar det att mäta jobbet på byggen där även andra yrkesgrupper arbetar på ackord. Då finns det ett gemensamt intresse att få jobbet att flyta. Ingen vill ha krockar som uppstår när flera vill in och jobba i samma rum och ingen vill bli stående utan möjlighet att komma fram.

– Man planerar gemensamt och det brukar fungera bra, säger Michael.

Men bygget här i Västerås är inget föredöme, tycker de, särskilt inte nu när alla måste hinna klart till besiktningen.

Toalettutrymmena de ska in i för att sätta undertak är fullbelamrade med inställda grejer, och toalettstolar och handfat är dessutom redan monterade vilket inte underlättar.

I ett trapphus som ska vara tömt för att Mattias ska kunna arbeta, ja, där står en lift

och ventilationskillen är inte färdig.

Bökigt och trångt och tidsspillan.

– Ja, det är frågan om vi hinner klart i dag som vi hade trott, konstaterar Mattias Henningsson.

De rycker lätt uppgivet på axlarna. Ingen idé att stressa upp sig, resonerar de. Blir fördröjningen allt för omfattande, så att ackordet drabbas, finns alltid möjligheten att försöka få påskrivnen byggtid.

Men de vill helst slippa det krånglet. Sådant tar också tid.

Skulle ackordet barka helt åt skogen på något bygge har de en grundtimlön i botten. Så någon ekonomisk risk innebär det inte att arbeta på ackord. Bara en morot att jobba bättre.

Vad handlar det om i kronor då?

– Det varierar, konstaterar Michael Vidman.

En femtiolapp mer i timmen i snitt har det blivit på de jobb där de kunnat arbeta med prestationslön.

Undertaksmontörer i landet som helhet tjänade enligt tidningen Byggnadsarbetaren i snitt 192 kronor i timmen i höstas.

Text: Magnus Östlin

Foto: Peter Krüger

Mattias Henningsson har inget emot att jobba på ackord, med lite planering går det bra.

” Det är första gången man får ett kvitto på att det vi gör har ett värde i kronor. Vi har inte ökat tempot, däremot tänker man lite extra och planerar och förbereder sig bättre.

”Vi har en grundtimlön i botten om ackordet skulle barka åt skogen”, säger Michael Vidman samtidigt som han kliver förbi Mattias Henningsson.

”Det vi gör har ett värde och nu får vi ett kvitto på det”, säger Michael Vidman.

Mats fick hjälp när kroppen inte orkade

Efter 40 år som ställningsbyggare sa kroppen ifrån. Mats Olsson från Kil bytte jobb och tvingades gå ner i lön.

Tack vare facket har han nu fått livränta.

”Tillskottet gör att jag kan spara pengar till pensionen, det är en otrolig trygghet”, säger han.

61-årige Mats Olsson hade arbetat i mer än fyra decennier på samma företag, Industri-ställningar, när han 2015 kände att hans kropp inte längre klarade av arbetet.

– Så jag sa upp mig. Jag bestämde mig i samband med att företaget skulle dra ner på folk.

Hans kropp var sliten. Arbets-skador i rygg, nacke, knän och inte minst ena foten, satte stopp för klättrande på ställningar.

– Det är något fel på nerverna i foten, foten kan plötsligt röra sig, det är som att jag inte har någon styrsel eller ork i den.

Att säga upp sig var själv-uppoffrande på ett sätt som drabbade honom själv.

Ekonomin blev lidande.

– Jag har fått ta av eget kapital för att överleva, det är inte roligt. Folk runt omkring mig har sett att jag mått väldigt dåligt.

Han anmälde sig hos Arbetsförmedlingen efter att han sagt upp sig, men kort därpå blev han sjukskriven. Han beskriver hur han en tid bollades mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Han nekades sjukpenning eftersom han saknade anställning och av Försäkringskassan bedömdes ha en arbetsförmåga som skulle provas mot normalt förekommande arbete på hela arbetsmarknaden.

Så småningom fick han ett lönebidragsjobb på Riksbyggen genom Galaxen bygg, som ordnar anpassade anställningar för personer med funktionsnedsättning och med bakgrund från byggbranschen.

– Jag klippte gräs och utförde andra sysslor som vaktmästare.

När arbetet tog slut fick han genom kontakter det arbete han har i dag.

– Jag arbetar inom fjärrvär-

Byggnads Katarina Sandgren blir uppvakad av Mats Olsson sedan hon hjälpt Mats Olsson med ett försäkringsärende.

Det var så skönt att få hjälp av någon som är proffs på det här.

me. Jag är spadgubbe.

Det är han som står nere i schaktet och fingraver när det behövs så att grävmaskinisten inte skadar rör och ledningar som blottas.

– Det klarar jag av, även om det kan vara lite krångligt att komma ner i schaktet.

Mats Olsson trivs bra med sin lönebidragsanställning. Han talar uppskattande om chefen. Utan att Mats behöver nämna något förstår chefen att det finns begränsningar för vad han klarar av.

Det var när Mats Olsson fick kontakt med Galaxen bygg som han blev uppmanad att ta kontakt med sitt fackförbund.

– Katarina Sandgren fick fullmakt av mig att ta ut alla mina sjukjournaler. Det var

så skönt att få hjälp av någon som är proffs på det här. Det är ju därför man är med i facket: för trygghetens skull när det kör ihop sig ordentligt.

Katarina Sandgren, administratör på Byggnads Örebro-Värmland, hjälpte Mats att anmäla skadan till Försäkringskassan och Afa Försäkring. Det gjordes även en arbetsbeskrivning över hans arbete som ställningsbyggare och en ansökan om livränta.

Strax före jul kom det glädjande beskedet: Mats Olsson beviljas livränta fram till pensionen.

– Det kändes fantastiskt bra, säger han.

– Jag trodde först inte på det.

När han slutade som ställningsbyggare fick han vänja sig vid en lägre lön. Livräntan är därför ett välkommet tillskott. Pengarna innebär att han har cirka tre tusenlappar mer i månaden att röra sig med efter skatt.

De sparar Mats Olsson till pensionen.

– Det är en väldig trygghet.

Magnus Östin

Facklig reaktion: Stora risker med förändringar i arbetsrätten

Björn Grönqvist i Byggnads regionstyrelse befarar försämringar för byggbranschen när investeringsstödet för bostadsbyggande stoppas och arbetsrätten luckras upp.

Sent omsider fick Sverige en ny regering. Men dessförinnan röstade Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna igenom en budget som fackligt aktiva byggnadsarbetaren Björn Grönqvist från Kumla ser som ett hot.

– Budgeten kuppades igenom, säger han bestämt.

Själv är han aktiv socialdemokrat i kommunfullmäktige i Kumla, och nu ser han hur hans parti på riksplånet måste navigera efter politiska riktlinjer som oppositionen drog upp i budgeten i december.

Dessutom har S tvingats till eftergifter till Centerpartiet och Liberalerna för att kunna bilda en regering.

Björn Grönqvist är besviken på det stoppade investeringsstödet för byggande av hyresrätter.

– De bara kapade vid årsskiftet, alla ansökningar som inte godkänkts då hamnade i papperskorgen. Det spelade igen roll om de var inskickade innan. Nu är det uppemot 5 000 planerade bostäder som det kanske inte blir något av med.

Han skakar oförstående på huvudet i byggkupan där vi träffas för en intervju. Betongresurs, som han jobbar åt, rot-renoverar lägenheter här i centrala Örebro.

– Jag förstår inte hur de ska lösa bostadskrisen, säger han.

Björn Grönqvist befarar följdverkningar som bristen på bostäder kan föra med sig. Exempelvis att unga kan tvingas välja bort studier på orter där de inte hittar någonstans att bo.

– Det kan bli en större förlust för samhället.

S, C, L och MP skrev visserligen i sin 16-sidiga överenskommelse i januari att investeringsstödet ska finnas kvar i förändrad form, men vad det innebär är oklart.

Byggnads Björn Grönqvist ser den nya budgeten som ett hot.

Att avdragsrätten för fackföreningsavgiften återigen slopas efter att under ett halvår ha varit återinförd är förstås också något en fackligt aktiv reagerar negativt på.

– Senast avdragsrätten togs bort 2007 var det många som gick ur facket. Det här innebär att politikerna ställer sig på arbetsgivarens sida. Ska det vara likvärdigt borde i så fall avdragsrätten för arbetsgivarorganisationsavgiften också slopas. De är ute efter att försvaga fackföreningsrörelsen.

Björn Grönqvist förstår att Socialdemokraterna tvingats gå framför allt C och L till mötes i frågor där partiet hellre hade drivit en annan politik, men han är ändå kritisk till vissa delar i överenskommelsen, framför allt att arbetsrätten ska förändras.

– Jag ser med oro på det. Den är redan så uppluckrad att arbetsgivarna kan göra som de vill. De kan trolja med Las-listor, stycka upp och ha flera listor som ger dem makt att välja vilka som ska sägas upp.

De aviserade instegsjobben som ska underlätta för personer som har svårt att få arbete behövs inte i byggbranschen, anser han. Han menar att det kan skapa A- och B-lag på byggena och att det ska splittara arbetarna.

– Risken finns att det slår isär kåren och dumpar lönerna. Vi har dessutom redan ett slags välfungerande instegsjobb genom lärlingssystemet.

Text: Magnus Östin

Foto: Peter Krüger

Överenskommelsen mellan S, MP, C och L:

Vad tycker du om att politiker lägger sig i arbetsrätten?

Daniel Pettersson, rörmokare, Örebro:

– Jag tycker överlag inte att politiker ska lägga sig i så mycket. Det är bättre om arbetsgivare och fack sköter det själva.

Sven-Åke Östergren, snickare, Nora:

– Det är inte bra, de förstör ju för oss och gynnar arbetsgivaren. De vill ta bort fackets inflytande: ska vi inte ha någon trygghet kvar?

Rasmus Schröder, snickare, Örebro:

– Jag har inte tänkt så mycket på det. Kanske är det bra att de engagerar sig? Men jag vet faktiskt inte.

I detta nummer av tidningen ger vi utrymme åt riksdagsledamoten **Lars Mejern Larsson** att tycka till.

Nu är det dags att ställa politiska krav

När du hade lagt din röst i valurnan i höstas, tänkte du då att det skulle ta 143 dagar att utse en regering? Och blev det den statsminister som du ville ha?

Det tål att tänka på dessa frågor nu när Stefan Löfven åter har blivit vald att leda landet tillsammans med sin regering. Den här regeringens arbete grundar sig på en uppgörelse mellan fyra av riksdagens partier. En uppgörelse som betyder ett tufft angrepp på välfärden och anställningstryggheten.

Jag kan direkt fastslå att utifrån min utgångspunkt som socialdemokratisk riksdagsledamot och med min bas i den fackliga rörelsen, så är jag inte nöjd men nu har

väljarnas röster skapat det här läget som vi i riksdagen ska hantera. Men den här uppgörelsen var troligtvis den minst dåliga.

Det är svårt att säga vad olika förslag i uppgörelsen innebär för dig som läser det här, men jag tror inte att ni som medlemmar i Byggnads Örebro-Värmland kan känna er speciellt nöjda med minskat bostadsbyggande eller en attack på er anställningstrygghet. Tyvärr har vårt arbete med att stärka facket inflytande över den förda politiken i riksdagen fått sig en riktig törn. Jag är helt övertygad om att det krävs krafttag för att återfå det inflytandet och gör vi inte det tillsammans så blir det hart nog omöjligt. Det är dags

att ni som byggnadsarbetare ställer krav på vilket innehåll den förda politiken ska ha i framtiden och inte som ni missnöjesröstar på ett högerparti som inte bryr sig om era villkor på arbetsplatsen när det gäller löner, anställningstrygghet och arbetsmiljö.

Nu närmar sig Europaparlamentsvalet i maj och det är oerhört viktigt att ni går till valurnorna och ser till att nationalistiska och främlingsfientliga partier inte får framgång. En sådan framgång skulle med största sannolikhet innebära att era villkor skulle försämrast drastiskt. Företag skulle få en mycket större möjlighet att komma till vårt land och konkurrera ut de lokala företagen med sämre

löner och inget arbetsmiljöarbete överhuvudtaget.

En missnöjesröst i parlamentsvalet är en röst för sämre villkor och lägre löner. En röst på högerpartier har aldrig gagnat oss byggnadsarbetare, så en röst på kandidater från fackföreningsrörelsen gör skillnad. En röst på Socialdemokraterna och ett kryss för vår fackliga kandidat Johan Danielsson kommer att göra skillnad för er medlemmar. Så sitt inte hemma och muttra utan använd din rösträtt den 26 maj för bättre villkor och en trygg arbetsmiljö för alla!

Lars Mejern Larsson
riksdagsledamot (S)

Örebro-Värmlands utbildningar 2019

Passa på och anmäl dig till en utbildning i Byggnads Örebro-Värmlands regi. Det finns mycket att välja på, både för medlemmar och förtroendevalda. Du förlorar ingenting på att gå en kurs. Investera lite tid i dig själv!

Lagbasutbildningar

För dig som är lagbas finns det lagbasutbildning i två delar och innan den påbörjas skall du genomföra Påfarten. Den första delen; uppdelad i steg 1 och 2, läser du på regional eller lokal nivå. Den andra delen ligger på en central nivå. Är du dessutom utsedd förtroendevald FFV eller FFM skall du då även genomgå grundutbildningen.

Som lagbas är du en av Byggnads förlängda armar på arbetsplatsen därför är det viktigt att du deltar på Byggnads träffar och utbildningar.

Steg 1: 2–4 april. Internat, Örebro, plats anges vid anmälan.

Steg 2: 23–24 maj, Örebro, plats anges vid anmälan.

Steg 1: 1–3 oktober. Internat, plats anges vid anmälan.

Steg 2: 29–30 oktober, Karlstad, plats anges vid anmälan.

Påfarten – en facklig introduktionsdag

Varför är du medlem i facket?

Eller varför är du inte medlem?

Bland annat det pratar vi om under

en dag som innehåller information om vad facket gör och varför det är viktigt att vara medlem.

Kursen riktar sig alltså både till dig som är medlem i Byggnads och till dig som ännu inte bestämt dig för att bli medlem. Ersättning för förlorad arbetsförtjänst lämnas i form av ett stipendium. Välkomna!

14 mars Byggfackens hus, Karlstad.

25 april, Byggfackens hus, Örebro.

Om intresse finns för någon av utbildningarna, hör av dig med en anmälan eller frågor!

Anmäl dig per mejl till: maria.ribbenmalm@byggnads.se
telefon 010-601 12 10, eller Jenny Svensson studieansvarig ombudsman 010-601 12 12
073-994 01 89
jenny.svensson@byggnads.se

SD vinner röster när sossarna sviker

I **Byggnads** Örebro-Värmlands medlemstidning nr 4/2018 frågar sig "Byggare Bob" hur utsatta byggnadsarbetare kan rösta på SD. En smått löjväckande och fördummande frågeställning som vederbörande kanske fått svar på om hen pratade med oss byggnadsarbetare.

Jag tror, eller vet snarare, att många av dem som lägger sin röst på SD inte gör det av rasistiska eller främlingsfientliga skäl, utan snarare för att man utmålas som bovar. En klar majoritet av landets byggnadsarbetare är vita män vilket är det fulaste man kan vara, enligt dagens värdegrund.

Vi kliver upp tidigt om morgnarna, sliter dag ut och dag in, oavsett väder och vind och är en viktig samhällsbärande faktor. Detta har såväl sossarna som facket glömt bort. Man har glömt varifrån arbetarrörelsen uppstod samt vilka som är deras bas. I stället fylls såväl Socialdemokraterna som facket med karriärspolitiker och opportunisterna. Jag själv har alltid röstat på sossarna av tradition, men nu är det slut med det. Min farfar arbetade som betongare i Mellansverige i hela sitt liv. Han röstade på S och var en av dem som var med i den fackliga kampen på 50- och 60-talen. För vad? För

att sluta sin dagar liggande ledbruten i en säng utan en krona på kontot. Han skulle snurra i sin grav om han såg hur illa S har svikit sina väljare idag och om han såg vilka medlöpare facket blivit.

Dagens "socialdemokrati" är en skymf mot dessa människor. Vi är tillintetgjorda och förbisedda av dem VI satte till makten. Vi är skuldbelagda av ett ihopkok av nyliberalism och pampvälde och av dem glömt sina rötter. Av de som skulle vara våra företrädare. Därför menar jag att SD vinner röster hos oss. Arbetarrörelsen måste vakna och stå upp för

sina medlemmar och föra våra intressen samt sluta smutskasta oss. Först då kan de vinna tillbaka oss och återgå till att bli den fina organisation den en gång var.

Jag röstar själv inte på SD utan Vänsterpartiet (på grund av att de inte helt svikit sina ideal än) men jag har full förståelse för dom som röstar på Jimmie av rent missnöje.

Med arbetarrörelsen följer även ett ansvar och ett arv från tidigare generationer som måste respekteras. Utan den insikten är arbetarrörelsen ett tomt skal.

MVH

tredje generationens betongare

Svar: Arbetarrörelsen är allas vårt ansvar

Jag har fått ett brev från en medlem i Byggnads som har en del åsikter om mitt sätt att beskriva Sverigedemokraterna.

Medlemmen tycker att mitt sätt att beskriva byggnadsarbetarnas syn på Sverigedemokraterna är smått löjväckande och fördummande. Jag delar naturligtvis inte den uppfattningen och tänker försöka bemöta medlemmens åsikt.

Hen tror att orsaken till att byggnadsarbetare röstar på Sverigedemokraterna är att man är trött på att vara någon sorts bovar i samhället, som alltid behandlas illa. Hen säger också att den största delen av de som röstar på Sverigedemokraterna gör inte det av rasistiska skäl utan för att de blir illa behandlade.

Hen skriver också att den

största gruppen byggnadsarbetare är vita män, vilket naturligtvis är riktigt, men också att det fulaste man kan vara enligt dagens värdegrund.

Här hoppar jag till. Vadå, vita män är väl ingen grupp som ska behöva känna sig utanför vårt samhälle. Jag tror att just det problemet har nog fler invandrare än svenskar.

Hen redovisar också det som många vet, hur en byggnadsarbetare får gå upp tidigt varje dag och slita från morgon till kväll, oavsett väder och vind. Det är just den delen som gör att jag inte förstår medlemmarnas åsikter när dom röstar på Sverigedemokraterna. SD har inte en enda åsikt som kan förbättra dessa förhållanden.

Sedan kommer vår medlem in på arbetarrörelsen och hur denna svikit byggnadsarbe-

tarna, bland annat hur hans morfar som gick bort utsliten och fattig, trots att han varit en trogen medlem och slagits för arbetarrörelsen i hela sitt liv.

Sveket från Socialdemokraterna tar hen också upp och där närmar vi oss varandra, eftersom jag också har åsikter när det gäller arbetarrörelsen och dess uppgifter.

Det är i det fallet viktigt att ha klart för sig att arbetarrörelsen är vad vi gör den till, alltså den är allas vårt ansvar och som jobbare vet jag ingen annan part som gjort speciellt mycket för oss byggnadsarbetare.

Att kalla facket för medlöpare, som också görs i medlemmens skrivning, är bara dumt, för facket är du och alla medlemmarna i Byggnadsarbetareförbundet.

Sveket har gjort att vi är skuldbelagda och att vi styrs av pampar som inte bryr sig om vad vi tycker och här vill jag verkligen tycka till och protestera mot vår medlem.

För mig är historien följande: De fackliga organisationerna bildade det Socialdemokratiska partiet, vilket betyder att de är vårt parti och att ett stort ansvar ligger på oss själva hur vi vill ha vårt samhälle. Den nyliberalism som smygigt in i S beror säkert på att vi inte jobbar nog bra med facklig-politiskt arbete.

Så "ge f-n i mitt parti" är min slogan. Men vi måste också jobba för att få ett parti som vi känner som vårt.

Byggare Bob

Nedlagda Sättraskolan i Hagfors rymmer replokaler för lokala band. Det är här som fackligt aktive snickaren Oliver Persson får utlopp för sin musikaliska kreativitet.

– Jag har alltid älskat musik, jag får en väldig energi av att spela ihop med de andra i bandet.

Oliver byter hammaren mot gitarren efter jobbet

Det är kallt i trapphuset. Här ska inte eldas för kråkorna. Det är en stor skolbyggnad, som numera används till annat.

I korridoren som rymmer repetitionslokaler, som ett studieförbund står för, är det av förklarliga skäl varmare. Att spela gitarr med stelfrusna fingrar är inte det lättaste.

Oliver läser upp och tänder ljuset. Där inne finns instrument och förstärkare, och på väggarna sitter affischer med Rolling Stones välbekanta rollsträckta tunga och Guns'n'Roses nästan lika välbekanta första skivomslag.

– Vi kommer hit så ofta vi kan. Men det är lite besvärligt

att få ihop det nu när vi har en nybliven pappa i bandet, ler Oliver Persson.

Bandet har de döpt till Nora, efter bandmedlemmarnas initialbokstäver: Nick, Oliver, Rasmus och Andreas.

FAKTA

Oliver Persson

Ålder: 24 år.

Familj: Mamma, pappa, syster, bror.

Bor: Tvärums lägenhet i centrala Hagfors.

Yrke: Snickare. "Men vi utför även andra jobb".

Fackliga uppdrag: I Byggnads regionstyrelse och i MB-gruppen på arbetsplatsen, Byggservice i Geijersholm.

– Det handlar om att ha kul, det är därför vi har bildat bandet.

Hittills har det mest blivit covers på andra bands låtar.

– Vi varierar, allt från pop-punk till råare punk. Vi har också provat på låtar av Gorillaz och Cranberries.

Än har det inte blivit några spelningar för publik, kanske kommer det så småningom. Det är inte det viktigaste.

Det räcker att få till det i replokalen, att de är samspelta, för att den positiva energin ska infinna sig.

– Musiken sätter i gång en kreativ sida som är viktig för mig.

Oliver Persson har växt upp med musik,

När han inte spelar i bandet lyfter han gärna upp gitarren hemma och komponerar egna låtar.

– Det är också roligt.

Att det blev musik som fångade Oliver's intresse var kanske inte så konstigt. Släkten är musikalisk och flera vuxna runt honom spelade olika instrument när han växte upp.

– Jag har spelat sedan jag var 13 år, innan det blev gitarr och sång var det keyboard.

Till vardags arbetar Oliver

men började själv spela då han var 13 år.

Oliver Persson arbetar fackligt inom Byggnads, men på lediga stunder blir det musiken.

Persson på Byggservice i Geijersholm, och även om yrkestiteln är snickare kan arbetet rymma mer än så.

– Vi gör mycket jobb åt järnverket, och det är en del underhåll så arbetsuppgifterna varierar.

Oliver Persson arbetar fackligt inom Byggnads.

Han sitter i regionstyrelsen och är också med i medbestämmandegruppen på sin arbetsplats.

– För mig är det viktigt med

facket: att det är en fungerande arbetsmiljö på jobbet.

Men arbetet och facket i alla åra. När klockan slår sex på söndagskvällen och han hänger på sig den svarta elgitarren, knäpper på förstärkaren och bandet drar i gång sin favoritlåt att värma upp med, Offspring-covern ”The kids aren’t alright”, ja, det är då Oliver Persson mår som bäst.

Text: Magnus Östin

Foto: Peter Krüger

Så ska Byggnads jobba för en säker arbetsmiljö

Byggnads har som långsiktigt mål att ingen byggnadsarbetare ska behöva dö eller skadas på sin arbetsplats.

Byggnads kongress har bestämt att arbetet med en säker arbetsmiljö ska vara prioriterat.

Innebörden av detta är att Byggnads arbetar med frågan både internt, extern, centralt och lokalt. Det finns en ombudsman som är ansvarig för arbetsmiljöfrågorna i varje region och som har ansvaret för det faktiska arbetet. Ansvarig ombudsman på förbundskontoret har det övergripande ansvaret och är resurstöd i organisationen.

Byggnads arbete med noll-

visionen bygger på tre delar; förhållningssätt, praktiskt arbete och uppföljning.

Första delen utgår från förhållningssätt. Med det menas att alla som arbetar med arbetsmiljö ska ha insikt om att dödsolyckor och olyckor både kan och ska förhindras och långsiktigt ska vara noll till antalet.

Först och främst är det arbetsgivarens ansvar att det arbete som utförs genomförs på ett säkert sätt. Detta arbete kan aldrig delegeras bort. Det är vårt fackliga uppdrag att både stödja arbetsgivaren i arbetsmiljöarbetet och påpeka de brister som upptäcks.

För det andra är det den anställdes egen skyldighet att vara "sitt eget skyddsombud".

Med det menas att man ska följa gällande lagar och säkerhetsföreskrifter samt påpeka eventuella brister. Det handlar också om att ha en attityd om det viktiga att alla tillsammans arbetar och har ett ansvar för en säker arbetsmiljö.

För det tredje har Byggnads som facklig part ansvaret att driva frågan om en säker arbetsmiljö och levandegöra nollvisionen i byggbranschen. Det handlar om, som nämnts tidigare, att stödja arbetsgivarna men framför allt att kontinuerligt utbilda och stödja Byggnads medlemmar och förtroendevalda.

Byggnads ska tydligt och målinriktat arbeta med arbetsmiljöfrågorna. Det innebär att

vi ska stödja och strukturera det uppdrag och arbete som arbetsplatsombud och regionala skyddsombud har. Byggnads ska också erbjuda och genomföra utbildningar inom området. Det handlar också om att ha nära kontakt med Arbetsmiljöverket och att opinionsbilda kring nollvisionen och en säker arbetsmiljö.

Byggnads utgår ifrån den officiella statistik som Arbetsmiljöverket redovisar. Förutom att Byggnads ska utvärdera sitt eget interna arbete så är det Arbetsmiljöverkets statistik som är det slutliga svaret på om vi har lyckats i vårt arbete med nollvisionen. Detta ska utvärderas varje år.

byggnads.se

Vad tycker du? Skriv en motion!

År 2020 löper avtalen ut och det är dags att börja skriva avtalsmotioner. Vilka förändringar vill ni se i de kommande avtalen?

Vi vill ha förslag så fort som möjligt för att börja bearbeta förslagen.

Ni kan lämna in era förslag

på våra kontor eller skicka dem med mejl till kenneth.svard@byggnads.se

Glöm inte bort att lämna era kontaktuppgifter så vi kan återkoppla vid eventuella frågor.

Thomas Andersson
avtalsansvarig ombudsman

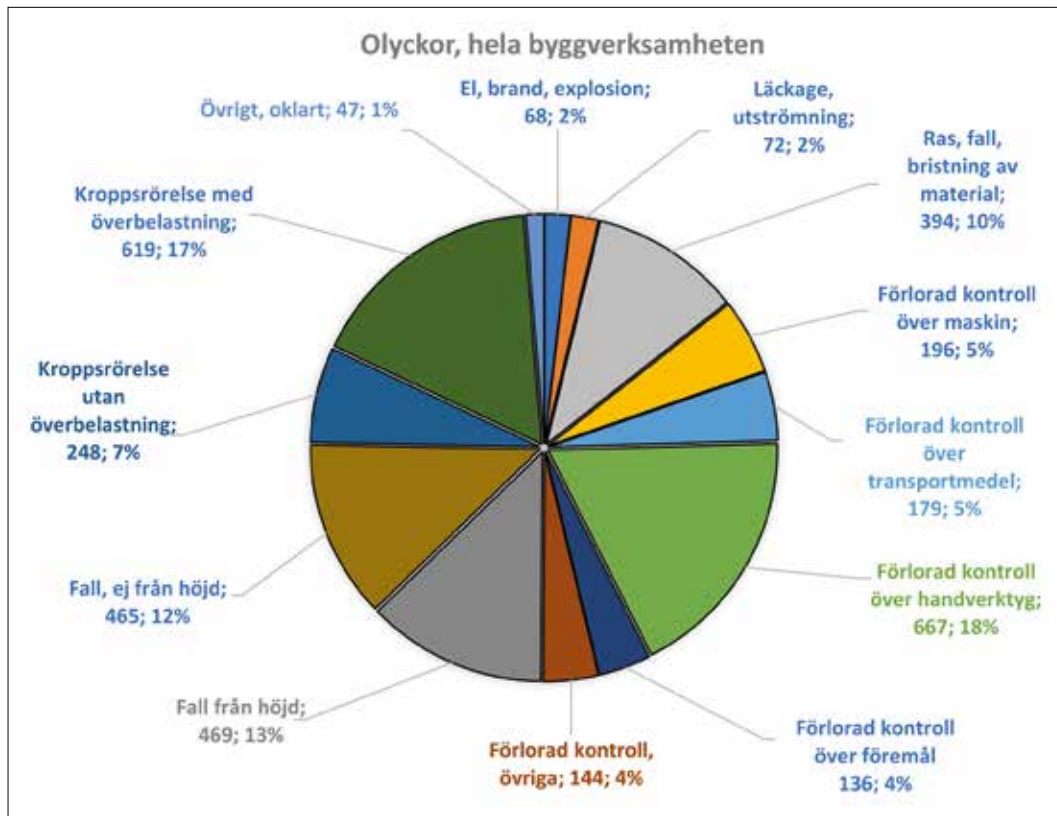
På regionfullmäktiges möte i Kristinehamn i november avtackades Anders Johansson som blivit tjänstledig från och med den 1 januari och fyra år framåt för politiska uppdrag i Kil. Anders har varit ombudsman för Byggnads under de senaste fem åren, men kommer att ägna sig nu helt åt politiken. Till höger Byggnads Örebro-Värmlands ordförande Kenneth Svärd.

Foto: Byggnads

Ge dig in i debatten på sociala medier!

Du följer väl Byggnads i sociala medier? Byggnads är aktivt på Facebook, Instagram och Twitter och varje dag läggs det upp nya Facebookinlägg med aktuella artiklar och debattämnen som rör dig som medlem. Gilla oss så kan du följa debatten du också!

Bygg-olyckor: Redan svarta siffror

Cirkeldiagrammet visar olyckor inom byggbranschen under 2017. Siffrorna avviker inte mycket för den statistik för 2018 som kommer om en månad. Källa: Byggnads

Att bara fixa den lilla enkla saken på ett tak, ställning eller någon annanstans, kan medföra att man blir allvarligt skadad eller dör om det inte finns skydd,.

2018 skedde det 3 600 olyckor inom byggsektorn, varav tio med dödlig utgång. Fyra personer dog i fallolyckor, fyra i klämololyckor, en i sprängolycka, där en sten for på sprängaren så allvarligt att

han omkom. En avled när en grävskopa lossnade från sitt fäste.

127 av de olycksdrabbade är kvinnor.

Och 2019 har inte börjat bra, bara i januari har två

mist sina liv, samt en har blivit allvarligt skadad. Tittar på bilderna nedan, som Byggnads har tagit från olika byggen, så verkar det som att en del inte reflekterat över siffrorna.

Peter Krüger

Skrämmande dålig säkerhet för byggnadsarbetarna. Bilden är tagen i Kil i Värmland.

... och på taket till det här huset i Kristinehamn arbetade man helt utan skyddsställningar.

Byggelever från tre skolor tävlar

Den 20 mars arrangeras för första gången en tävling mellan byggelever på Tullängsskolan i Örebro, Lindeskolan i Lindesberg och Alléskolan i Hallsberg.

– Det är ett ypperligt sätt att marknadsföra yrkena, säger Hanna Dahlstedt, yrkeslärare på Alléskolan.

– Grundtanken är att vi ska bjuda in elever i årskurs åtta, så samtidigt som det är en skoltävling marknadsför vi yrkena inför elevernas gymnasieval, säger Hanna Dahlstedt som är en av arrangörerna.

Tävlingen arrangeras i Tullängsskolans bygghall. Byggeleverna ska tävla i tre yrkesgrenar: trä, murning och plattsättning. Dessutom finns plåtslagare, anläggare, målare och golvläggare på plats för att visa upp sina yrkeskunskaper utom tävlan.

– Vi kommer också att ha en simulator för den som vill prova på att köra grävmaskin.

Tävlingen pågår klockan 9.30–14.30 med prisutdelning klockan 15. Det är fritt inträde. Byggnads finns på plats för att berätta om facketts roll.

Förhoppningen är att tävlingen ska bli lyckad och att man då kvalificerar sig till att framöver få arrangera en kvaltävling till yrkes-SM.

– Vi använder samma bedömningsmall.

Tävlingen på Tullängsskolan har fått hashtaggen #byggkampen2019 för den som vill följa arrangemanget på sociala medier.

Initiativet till tävlingen togs av Kalle Holman, yrkeslärare på Alléskolan. Andra personer som är inblandade i arrangemanget är Daniel Häger, Lindeskolan, Morten Lindgjerdet, Tomas Pettersson, Tullängsskolan och Johan Olsson, Byggnadsindustrins yrkesnämnd.

Magnus Östin

Byggelever i tävlingstagen.

Byggtävlingens arrangörer. Från vänster: Kalle Holman, Peter Borg, Morten Lindgjerdet, Johan Olsson, Hanna Dahlstedt och Tomas Pettersson.

Samtidigt som det är en skoltävling marknadsför vi yrkena.

Det är facklig tjejtträff den 8 mars på Byggfacketts hus i Karlstad. Vi träffas kl 17. Adressen är Posttorngatan 8. Välkommen!

Vi vill träffa er!
Vill ni träffa oss?

ARETSPLATSBesøg. Vill du ha besök av Byggnads på din arbetsplats? Mejla då oss dina kontaktuppgifter och eventuella frågeställningar till: orebro-varmland@byggnads.se

Trygg lön med
kollektivavtalet

FACKLIGA FÖRDELAR Du som arbetar under kollektivavtal kan känna dig trygg. Kollektivavtalet ser till att du har rätt lön vid både arbete och frånvaro som semester, föräldradledighet eller sjukdom.

På byggnads.se hittar du mer information.

ANSLAGSTAVLAN

Missa inte

... möjligheten att betala medlemsavgiften via autogiro.
Kontakta Byggnads region Örebro-Värmland!

Är du sjukskriven?

Det är viktigt att du genast kontaktar Byggnads om du blir sjukskriven mer än 14 dagar. Annars finns risken att du blir sjukskriven under en längre tid än 14 dagar. Och om vi inte får veta det i tid, hinner vi inte agera mot Försäkringskassan. Risken är då att personen blir utförsäkrad efter 90 dagar, meddelar ombudsmannen Niklas Nordlund.

Viktigt!

Glöm inte att anmäla till avdelningen vid förändringar i sjukskrivning, studier och sjukersättning eller arbetslöshet inom två månader.

Så når du a-kassan

- A-kassan har telefontid mellan kl 8 och 16.
- Telefonnummer till a-kassan är 010-601 18 00

Ingen tid att vara snäll

- Om inte din lön kommit in på kontot från dag ett, prata med arbetsgivaren.
- Ta reda på vad det är för fel. Varför kommer inte lönen in på kontot?
- Har inte arbetsgivaren några pengar?
- Anser arbetsgivaren att det inte ska utgå någon lön?
- Är ni oense om lönen?
- **Kontakta Byggnads omgående.** Det finns ingen tid att vara snäll. Vi måste få iväg ett kravbrev omgående, helst inom en vecka från den dag lönen skulle varit inne på kontot.

Glöm inte ...

... att du som medlem är försäkrad på din fritid. Har du skadat dig på fritiden som inneburit läkarvård – ta kontakt med Folksam skadejour, 0771-960 960.

BYGGNADS

Örebro-Värmland

Regionkontor:

Posthornsgatan 8, 656 32 Karlstad
Tel: 010-601 10 11
orebro-varmland@byggnads.se

Öppettider expeditionerna Karlstad:

Kontorets öppettider:
Måndag–fredag 7.30–16
Lunchstängt:
Måndag–fredag 12–12.45
Telefontider: 8–15

Örebro:

Riagatan 51, 702 26 Örebro
Tel: 010-601 10 11

Kontorets öppettider:
Måndag–fredag 7.30–16
Lunchstängt:
Måndag–fredag 12–12.45
Telefontider: 8–15

Vi i Örebro-Värmland:

OMBUDSMÄN:

Kenneth Svärd
Ordförande, DMY, arbetsrätt, RSO
010-601 12 15 / 070-190 61 24
kenneth.svard@byggnads.se

Thomas Andersson

Avtalsansvarig, TBM, arbetsrätt, RSO
010-601 12 17 / 070-624 81 33
thomas.andersson@byggnads.se

Ann-Katrin Eneblom

Ekonomiansvarig, personalansvarig, arbetsrätt, RSO
010-601 12 07
070-660 35 10
ann-katrin.eneblom@byggnads.se

Tomas Pettersson

Teknikinstallationsavtalet, arbetsrätt, RSO
010-601 12 16 / 076-843 04 30
tomas.pettersson@byggnads.se

Jari Viitakangas

HEA, plåt-lärlingar, arbetsrätt, RSO
010-601 12 36 / 070-670 43 36
jari.viitakangas@byggnads.se

Odd Maalsnes

TBM, arbetsrätt, BYN-lärling, RSO
010-601 12 54 / 076-105 03 35
odd.maalsnes@byggnads.se

Mattias Andersson

TBM, DMY, arbetsrätt, RSO
010-601 12 54 / 076-105 03 90
mattias.andersson@byggnads.se

Patrik Hjelm

RSO, teknikinstallationsavtalet, arbetsrätt, VVS-lärling
010-601 12 13 / 070-652 31 90
patrik.hjelm@byggnads.se

Tomas Olsson

RSO, TBM, arbetsrätt
010-601 12 19 / 070-240 23 32
tomas.olsson@byggnads.se

Niklas Nordlund

Arbetsmiljöansvarig, RSO, arbetsrätt
010-601 12 01 / 072-214 77 98
niklas.nordlund@byggnads.se

Jenny Svensson

Utbildningsansvarig, glas-avtalet, BYN-lärlingar, utländsk arbetskraft, MB, arbetsrätt, RSO
010-601 12 12 / 073-994 01 89
jenny.svensson@byggnads.se

Erik Karlsson

HEA; TBM, arbetsrätt, RSO
010-601 12 03 / 072-220 54 46
erik.karlsson@byggnads.se

Patrik Nyström

TBM, DMY, arbetsrätt, RSO
010-601 12 02
076-104 06 20
patrik.nystrom@byggnads.se

ADMINISTRATÖRER:

Carina Engberg
Medlemsredovisning, lärlingar VVS
010-601 12 18
carina.engberg@byggnads.se

Katarina Sandgren

Försäkringar, medlemsredovisning
010-601 12 11
katarina.sandgren@byggnads.se

Helena Dahlén

Medlemsredovisning, bokföring löner
010-601 12 50
helena.dahlen@byggnads.se

Ingela Garberg

Lönegranskning, TBM-mätning, registrering FFV, MB, UE
010-601 12 33
ingela.garberg@byggnads.se

Maria Ribbenmalm

Mätning, lönegranskning, RSO
010-601 12 10
maria.ribbenmalm@byggnads.se

(TBM: Trä, betong och mureriarbeten, RSO: Regionalt skyddsombud, HEA: Huvudentreprenörskap, DMY: De mindre yrkesgrupperna)

Byggnads Örebro-Värmland**Postadress:** Posthornsgatan 8, 656 32 Karlstad**Telefon:** 010-601 10 11

Nya regler för sjuka

Den 1 januari 2019 trädde de nya reglerna om karensavdrag i kraft. De nya reglerna innebär att karensdagen har ersatts av ett karensavdrag. Detta innebär att samtliga kollektivavtal har skrivits om.

I korthet innebär reglerna att när en arbetstagare blir sjuk så ska ett karensavdrag göras med 20 procent av den genomsnittliga veckoarbetstiden.

För en arbetstagare som arbetar heltid så innebär det att denne får ett karensavdrag på åtta timmar. Därefter ska sjuklön betalas med 80 procent av den lön som skulle ha betalats om arbetstagaren inte varit sjuk. Om arbetstagaren blir sjuk på en dag då arbetstagaren skulle ha arbetat mer än åtta timmar så ska först ett löneavdrag göras på åtta timmar och därefter ska sjuklön betalas för resterande timmar denna dag och även under resten av sjuklöneperioden.

Om arbetstagaren är schemalagd för att arbeta åtta timmar per dag och blir sjuk efter fyra timmar och även är sjuk hela nästa dag så ska karensavdrag göras med fyra timmar den första dagen och fyra timmar den andra dagen.

Läs mer på Byggnads hemsida.

byggnads.se

Boka in ditt kretsmöte!

ÖREBRO-VÄRMLAND	Tid	Plats
Askersund	Lördag 2 mars Fredag 17 maj, kl 18	Hockeyresa K-D. Samling 14.30, Norra Vättern. Anmälan krävs. Medlemsmöte O'Learys, Askersund.
Frövi	Torsdag 21 mars, kl 18.30	Möte på Ervalla Gästgiveri.
Grums	Fredag 24 maj, kl 18	Grillkväll
Hagfors	Onsdag 29 maj, kl 17.30	Medlemsmöte. Speedway, anmälan till Tomas: 076-843 04 30.
Hallsberg	Torsdag 14 mars, kl 18 Torsdag 16 maj, kl 18	Bowling, Nytorget Hallsberg. Fotboll Behrn arena, Örebro.
Hällefors	Torsdag 23 maj, kl 18	Medlemsmöte, Hällefors herrgård.
Karlskoga	Lördag 18 maj, kl 9	Fiskedag med familj. Anmälan till Hasse Åkesson: 070-296 17 23.
Karlstad/Kil/Hammarö	Torsdag 7 mars, kl 17 Långfredag 19 april, kl 10	Möte, Byggfackens hus. Färjestadstravet.
Kristinehamn	Tisdag 19 mars, kl 18 Onsdag 1 maj Fredag 24 maj, kl 18	Möte i SAP-lokalen. Första maj-firande. Anmälan till Thomas: 070-624 81 33. Aktivitet. Anmälan till Thomas: 070-624 81 33.
Kumla/Fjugesta	Torsdag 14 mars, kl 18 Tisdag 14 maj, kl 17.45	Bowling i Hallsberg. LO-tältet på Indianernas hemma-match.
Lindesberg	Onsdag 8 maj, kl 19	Möte på Lindegården.
Sunne	Torsdag 16 maj, kl 19	Medlemsmöte i LO-lokalen.
Örebro	Fredag 24 maj, kl 18	Möte i ABF:s lokal. Spel på Boule Bar, anmälan senast 17 maj .

Här når du din ordförande

Askersund

Tomas Olsson 070-240 23 32

Degerfors Vakant**Hagfors**

Tomas Pettersson 076-843 04 30

Hallsberg

Nicklas Jonsson 070-398 64 56

Hällefors

Fredrik Palmqvist 070-339 45 57

Karlskoga

Hans L Åkesson 070-296 17 23

Kumla/Fjugesta

Victor Johansson 073-834 26 00

Karlstad/Kil/Hammarö

Tobias Vikberg 070-254 98 93

Kristinehamn

Thomas Andersson 070-624 81 33

Lindesberg

Arne H Karlkvist 070-649 65 34

Sunne

Anders Nilsson 070-574 25 18

Säffle

Benkt Mattsson 076-773 75 19

Örebro

Kjell Krantz 070-351 75 80